

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. március 23.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 66. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. t. 54. Tel. 207. Csekk 74.050

Aprilis elején ül össze a törvényhozás

Ujabb német térnyerés Kurszktól nyugatra

Orel térségében nyolc hetes elkeseredett harcokban 150.000 embert vesztek a bolsevisták – A Ladoga tótól délre összeomlott a Szovjet újabb támadása is – A németek Hartlepoolt, az angolszászok Wilhelmshavent, Palermot és Nápolyt bombázták

Elkeseredett küzdelem Déltunéziában

A németek néhány helyen ellentámadással visszavetették az ellenséget Olaszország a fasizmus 24. évfordulóját ünnepli – Japán sikerek Távolkeleten

Berlin nyilatkozik az új Európa megszervezéséről

Olaszország ünnepe. Huszon-négy esztendővel ezelőtt, 1919 március 23-án indult el diadalmas útjára a fasiszta mozgalom, amely az azóta eltelt közel negyedszázad alatt újjáteremtette Olaszországot, újjá, naggyá, egységessé, erőssé tette az olasz nemzetet és megvetette Olaszország jövőjének alapjait. A fasiszta gondolat forradalmi ereje csodákat művelt az ősi Itáliában, hatalmas egységgé kovácsolta az olasz nemzetet és a fejlődés olyan új utait nyitotta meg, amelyek eleve biztosítják a felemelkedést. Az addig széthuzó, szervezetlen Itáliát Mussolini fogta szerves egységbe és a fasizmus erejével kapcsolta egységé. A 24 év alatt annyi eredményt mutathat fel a fasizmus építő munkája, amennyit az egyébként is teremtő és alkotó olasz nemzet évszázadok alatt sem ért el korábban. Ezt az építő munkát mindenki elismeri. Mi magyarok, akiket a történelmi barátság, sorsközösség és őszinte nagyrabecsülés elszakíthatatlan szálai fűznek Olaszországhoz, a fasizmushoz és nemzetünk nagy barátságához a Ducehoz, őszintén osztozunk a baráti olasz nemzet ünnepeiben és hisszük, hogy az az út, amelyen Olaszország elindult, a háború győzedelmes befejezésével biztosítja a baráti olasz népek azt a szerepet, amelyet ez a nagymultu nemzet megérdemel és joggal megkövetel magának a földközi tengeri térségben.

Olaszország kedden teljesen a fasiszta mozgalom megalapítása évfordulójának jegyében áll. Minden városban nagy ünnepeket rendeznek. Rómában tízezres tömeges vonultak fel, hogy lelkes ünneppel kifejezést adjanak hazaszeretettüknek. Rómában tízezres tömegek vonultak a Palazzo Venezia immár történelmi erkélyét fellobogózták. Nagy népgyűléseket tartottak, amelyeken a fasizmus jelentőségét méltatták.

A harctereken

hatalmas erővel tombolnak a csaták. Keleten a német támadó és elhárító sikerek adják meg a helyzet jelleg-

ességét, Északafrikában pedig még nem alakult ki a helyzet. A német-olasz állások védői szilárd ellenállást fejtenek ki a támadó angol-amerikai erőkkel szemben és a harcokban nagy légitámadások is résztvesznek. A csata továbbra is teljes erővel tombol és még nem nyújt áttekintést a helyzetről.

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése szerint a német támadás Kurszktól nyugatra a rendkívül rossz terepviszonyok és az ellenség szivós ellenállása ellenére is újabb térnyeréssel járt.

Az ellenség a Ladoga tótól délre újabb nagy kötelékekkel támadta a német állásokat, a rohamok azonban összeomlottak.

A keleti arcvonal többi megszállt szakaszairól csak helyi jelentőségű küzdelmeket jelentenek.

A Szovjet januárban megkezdett támadása, amelyet az oreli térségben a német állások megszerzésére indított, meghiusult. A nyolc hetes

harcokban a németek 10.594 foglyot ejtettek. Az ellenség veresége az Orelet lefolyt küzdelemben legalább 150.000 ember. A németek 1061 páncélos harckocsit, 485 löveget és megszámlálhatatlan mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak vagy semmisítették meg.

Tunézia déli és középső szakaszán tovább tartanak a súlyos harcok. A német csapatok ellentámadással néhány helyen vissza vetették az ellenséget, más szakaszokon pedig még súlyos elhárító harcokban állnak a német-olasz csapatok. A harcokat a légierők hatékonyan támogatják. A Földközi tenger térségében 15 repülőgépet veszített az ellenség, a német veszteség három gép volt.

Ellenséges bombázók támadást indítottak az északnémet partvidék ellen. A nagy magasságból tervszerűen ledobott bombák néhány helyen, elsősorban Wilhelmshavenben épületkárokat okoztak. A lakosságnak veszteségei vannak. A német

légvédelem 5 ellenséges gépet lelőtt.

Német légitámadás Anglia keleti partvidékén Hartlepool brit város hajóépítő üzemét és ellátó kikötője ellen intéztek hatásos támadást.

Római jelentések szerint az ellenség kedde virradóra Nápolyra és környékére dobott bombákat. A támadásnak nincsenek áldozatai. Hétfőn délután 20 amerikai négy motoros repülőgép Palermo ellen intézett légitámadást. Több épület összeomlott. Az eddigi jelentések szerint 38 polgári lakos életét veszítette, 184 megsebesült. Ot amerikai gépet lelőtt az olasz légvédelem.

Berlini jelentések közlik, hogy a

tunéziai

német-olasz állásokat két irányból támadta meg az ellenség. A nyolcadik brit hadsereg kötelékei déli irányból támadnak, míg az amerikai páncélos hadosztály Gafsból kiindulva keleti irányban kísérli meg az előretörést. Az ellenség egyes kötelékei megkísérelték, hogy a parti sávon előretörve bekerítsék a tengely állásait. Ezt a kísérletet Rommel csapatai olyképen hiusították meg, hogy részben visszaverték az ellenséget, részben pedig hátrább vonták állásaikat, hogy ott kényszerítsék harcra az angolszászokat, ahol a harci körülmények a tengely csapatokra nézve kedvezőbbek. Az ellenség kísérletet tett arra, hogy Dzsibouti el Djeriden keresztül összeköttetést létesítsen a déli és nyugati támadó csoportok között.

A német légierők nagy kötelékekkel támogatják a tengely csapatok védő harcát és súlyos csapásokat mérnek az ellenség csapatösszevonásaira, ütegállásaira és páncélos gyülekezéseire. Az Atlasz hegység déli kijáratánál ellenséges sátorborokat gyújtottak fel a légierők, több üteget elhallgattattak és egész sor szállító járművet semmisítették meg.

Ára 12 fillér

Berlin nyilatkozatot ad ki az új Európa megszervezéséről

A tengelyhatalmak vezetése alatt álló új európai rendben nem avatkoznak be a kis államok rendjébe

Stockholm, március 23.

A Svenska Dagbladet berlini tudósítója jelenti, hogy a német fővárosban a legközelebbi időben hivatalos nyilatkozatot várnak az európai országok státusára vonatkozóan a tengely hatalmak győzelme után. A nyilatkozat kötelező kijelentéseket fog tartalmazni arról, hogy a tengelyhatalmak vezetése alatt kialakuló új európai rendszerben nem fogják kényszeríteni az egyes európai államokat belső rendszerük megváltoztatására. Ez elsősorban a kisállamokra vonatkozik.

24 éves a fasizmus

Róma, március 23.

(Stefani) Az olasz sajtó nagy cikkekben méltatja a fasizmus teljesítményeit abból az alkalomból, hogy 24 évvel ezelőtt március 23-án alakult meg a fasiszta mozgalom. Azóta 24 forradalmi és történelmi év mulott el és a fasizmus a fejlődés hatalmas útját járta meg. Ma a fasisz-

ta Olaszország és szövetségesei — írják az olasz lapok — védekező háborút folytat és a háromhatalmi egyezményben tömörült államok ügye azonos mindazoknak az államoknak az ügyével, amelyeket az angol elnyomás vagy a bolsevizmus veszélye fenyeget. Olaszország követi dicső hagyományainak útját.

Friss német csapatokat vetettek

harcba keleten

A páncélosok újabb feladatot kaptak

Berlin, március 23.

AZ INTERINF. JELENTI, HOGY A KELETI ARCVONAL DÉLI SZAKASZÁN ÉS A KOZÉPSŐ FRONTSZAKASZ DÉLI RÉSZÉN HARCBAVETETT FRISS NÉMET CSAPATOK HADMŰVELETEI TERVSZERUEN HALADNAK ELŐRE.

Az ellenség a déli arcvonalokról elvont csapatait a középső arcvonal szakaszra szállította, hogy megkísérelje a német előnyomulás feltartóztatását a kurszki és oreli térségben. Ezek a csapatok azonban már jórészt megsemmisültek a német támadások tüzeiben. A német légierők minden szakaszon teljes mértékben támogatják a földi harcokat és nagy eredményeket érnek el az ellenség csapatai, utánpótlási szállítmányai

és katonai célpontjai elleni harcokban. Az ellenség felvonulási terepét állandóan tűz alatt tartják a német légierők. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett úgy emberben, mint anyagban.

Három nap alatt a demjanszki térségben több mint 300 páncélost veszített az ellenség. A Ladoga tónál 26 szovjet páncélost pusztítottak el.

A légierő harcai fokozottabb jelentőségűek

Közi a továbbiakban a jelentés, hogy a légihaderő harcai egyre fokozottabb jelentőségűek ké válnak a keleti arcvonal jelenlegi terepviszonyai mellett. Az olvadás okozta terepnehézségek folytán a légierő tevékenysége egyre fontosabbá válik. Charkov bevétel a légiharcok további alakulása tekintetében is nagy jelentőségű, mert támaszpontul szolgál.

A Szovjet hiábavaló kísérleteket tett arra, hogy bár egyes arcvonalszakaszokon újra magához ragadja a kezdeményezést. Ez a törekvése

kudarca fulladt. A kezdeményezés továbbra is német kézen van, amióta négy héttel ezelőtt bekövetkezett a döntő fordulat a háborus helyzetben. Az ellenség arra törekedett, hogy megsemmisítse a német csapatokat, ahelyett azonban a szovjet csapatai rekedtek meg és semmisültek meg Vjazmánál, a Ladoga tónál és Leningrádnál. Az ellenség olyan veszteségeket szenvedett, hogy ezek jelentősen befolyásolják az ellenség harci cselekvési szabadságát.

Átcsoportosítják a támadó német erőket

Berlin, március 23.

A Német Távirati Iroda a keleti arcvonaltól szóló jelentésében megállapítja, hogy a szovjet fronton beállt döntő fordulat óta immár 5 hete folyik a német csapatok gyors és eredményes támadása. A támadás teljes tervszerűséggel folyt le délről északi irányban és a területnyereség olyan következményekkel jár, amely csak bizonyos idő múlva mutatkozik meg teljes jelentőségében. A Donec vonalán a német csapatok még a múlt héten széles területen elérték a folyó felső folyását. Azóta itt bizo-

nyos harci szünet következett be, amiről arra lehet következtetni, hogy folyamatban van a német erők átcsoportosítása. A német gyalogos kötelékek utólérték a páncélos éveket, felsorakoztak a támadásra és átvették a Donec vidékének biztosítását, a páncélos erők pedig új feladatokra készültek fel.

Zsevszk városánál, amelyet a német csapatok elfoglaltak, támadást intézett az ellenség. A támadt részt a németek betömtek és sok foglyot, valamint nagy zsákmányt ejtettek.

„A téli csata epilógusa”

Berlin, március 23.

Dittmar altábornagy rádióelőadást tartott „A téli csata epilógusa” címen. Előadásában kifejtette, hogy az a német siker, amelyet a szovjet támadás megállításával értek el, a német kintartásnak köszönhető. Kétségtelen, hogy az ellenség délen bizonyos területi nyereségeket ért el, kérdés azonban, hogy megérte-e ez a területi nyereség azt a súlyos áldozatot, amelyet a szovjet csapatok meghoztak érte. A téli csata tanulságait levonva, elmondotta Dittmar, hogy a há-

boru során a Szovjet tanult ugyan valamit, de a téli csata kifulladásával azt is bebizonyította, hol a határa teljesítőkéességének. A szovjet hadvezetés beleesett abba a legnagyobb hibába, amibe hadvezetőség beleeshet, hogy lebecsülte az ellenség erejét. Amikor aztán gondolatlanul előrehajszolt kötelékei megsemmisültek a német tűzben, egyszerre csődöt mondott a szovjet hadvezetés. A téli csata bebizonyította azt is, hogy a Szovjet ember és anyagtartalékai sem kimeríthetetlenek, sőt már most

T U R U L

FILMSZÍNHÁZ; TELEFON: 328

KEDD — CSÜTÖRTÖK

KAROSSZÉK

FŐSZEREPBEN:

Szelezky Zita,
Szilassy László,
Latabár Kálmán

POTMŰSOR: magyar és olasz hirodó.

zavarok mutatkoznak sok szempontból. A Szovjet egyes arcvonalokról elvont csapataival tömi be a más arcvonalakon támadt réseket. Eddig az ellenség emberben és anyagban mutatókozó számbeli fölénye állott utjában a német hadművelési fölény teljes kifejezésre jutásának s ha az ellenség számbeli fölénye megszűnik, magától megoldódnak a kérdések.

A Szovjet hadvezetésével szemben a német hadvezetés a mértéktartást és merészséget követi, de mind a kettőt idejében alkalmazza, s ez hozza meg a sikert.

KÖSZÉNLELŐHELYET TALÁLTAK BULGÁRIÁBAN

Zágráb, március 23.

Lom bulgáriai község közelében rendkívül értékes köszénlelőhelyre bukkantak. A lelőhely olyan gazdagnak ígérkezik, hogy valószínűleg fedezni tudja Bulgária északnyugati részének egész szükségletét.

VANGCSINGVEI KANTONBAN

Kanton, március 23.

Vangcsingvei a nemzeti Kína elnöke repülőgépen Kantonba érkezett, ahol meglátogatja a katonai és pénzügyi igazgatás szerveit, majd tájékoztodik a dél-kinai katonai helyzetről.

NYOLC TEHERHAJÓ ELSÜLLYEDÉSÉT ISMERI BE AMERIKA

Genf, március 23.

Angol jelentés szerint Amerikában hivatalos közlést adtak ki, mely szerint az elmúlt héten az Atlanti óceán nyugati vizein 8 amerikai teherhajó süllyedt el. Ez a legnagyobb heti veszteség ezeken a vizeken a háboru kitörése óta.

HÁROMHATALMI ÉRTEKEZLET TOKIÓBAN

Tokió, március 23.

A japán kormány tájékoztatója közölte, hogy Tokióban megbeszélést tartott a japán, német, olasz bizottság, amely a háromhatalmi egyezmény államai együttműködésének állandó szerve. Japán részről Togo miniszterelnök, Tani külügyminiszter és Simata tengernagy vett részt a tanácskozáson, német és olasz részről a nagykövetelek, valamint a katonai és tengerészeti attasék. Az értekezlet az új világrend kialakítására irányuló együttműködés és a háborus kérdések megtárgyalásával foglalkozik. Mint a tájékoztató közölte, a tárgyalások valamennyi kérdésben a legteljesebb egyetértés jegyében folytak.

ANGOL—AMERIKAI LÉGITÁMADÁS AZ ÉSZAKNYUGATI NÉMET PARTVIDÉK ELLEN

Berlin, március 23.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy észak-amerikai és angol légikötélek berepültek Németország északnyugati partvidéke fölé. A német vadászgépek az ellenség elé repültek és már a határvidéken harcra kényszerítették. Az ellenség csak nagy magasságból tervszerűtlenül szórhatta le romboló és gyújtó bombáit, amelyek lakóházakban károkat okoztak. A polgári lakosoknak veszteségei vannak. Az eddigi jelentések szerint legalább négy ellenséges gépet lőtt le a légvédelem, de számolni lehet további gépek elpusztulásával is.

Takarékoskodj!

A törvényhozás április elején kezdi meg munkáját

Kállay miniszterelnök tájékoztatót mondott a pártközi értekezleten

Budapestről jelentik: Tasnády Nagy András házelnök pártközi értekezletet hívott össze, amelyen megjelent Kállay Miklós miniszterelnök is. A miniszterelnök részletesen tájékoztatta az értekez-

letet a politikai helyzetről és a készülő törvényjavaslatokról. A pártvezérek hozzászólásai után a miniszterelnök kijelentette, hogy a törvényhozás április elején feltétlenül megkezdheti munkáját.

Lázadás Indiában

Szovjet és angol csapatokkal harcolnak a perzsák

Isztanbul, március 23.

A Német Távíráti Iroda jelentése szerint Iránból olyan hírek érkeznek, hogy ott nagy események vannak folyamatban. Részletes jelentések még nem érkeztek, annyi azonban bizonyos, hogy Azerbejdzsán és Chilában harcok folynak az iráni csapatok és a Szovjet megszálló seregei között. Az irániak fellázkodtak a bolsevista

elnyomás ellen. Teherán és Tibilisz között a lázadók elvágták a távbeszélő összeköttetést. Tibiliszben a jelentés szerint leverték a lázadást.

Iránban hír szerint az angol és amerikai csapatokkal is harcban állnak az iráni felkelők. A lázadásról kevés hír jut külföldre, mert a kormány érthető okokból igyekszik fátyolt borítani az eseményekre.

Fraser tengernagy a britt flotta új főparancsnoka

Amsterdam, március 23.

(Német Távíráti Iroda) A brit hadiflotta új főparancsnokává Fraser altengernagyot nevezték ki Torvey tengernagy helyére, aki más be-

osztást kapott. Fraser eddig a honi flotta főparancsnoka volt és az egész hajóhad főparancsnokává történt kinevezése kapcsán tengernaggyá léptették elő.

Ujabb 1.000 spanyol önkéntes indult a keleti frontra

Madrid, március 23.

(Stefan) San Sebastianból újabb 1000 önkéntesből álló alakulat indult el a keleti frontra, hogy a kék hadosztály keretében küzdjön a bolsevizmus ellen. Az önkéntes alakulat bucsuztatásán megjelentek az állam, a hadsereg és a párt képviselői. A több ezer főnyi közönség lelkesen ünnepelte a frontra induló önkénteseket.

SVÉD—FINN BARÁTI MEGNYILATKOZÁSOK

Helsinki, március 23.

Anderson svéd miniszter vezetésével nagyobb svéd bizottság utazott Finnországba, a

finn nemzeti haladás pártjának ülésére. Az ülés a finn—svéd barátság és sorsközösség jegyében folyt le.

TERBOWEN SZEMLEUTAT TARTOTT ÉS MEGLÁTOGATTA A KARJALAI ARCVONALAT

Oslo, március 23.

A Német Távíráti Iroda jelenti, hogy Terbowen, Norvégia német birodalmi biztosa szemleutat tartott Észak- és Középnorvégiában és meglátogatta a lapfföldi és karjalai arcvonalat is.

Szinyei-Merse Jenő miniszter ebédet adott a bolgár képzőművészek tiszteletére

Budapest, március 23.

A Magyar Távíráti Iroda jelenti, hogy Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter a vasárnap megnyitott bolgár kiállítás alkalmából a Bolgár Képzőművészeti Társaság Bpsteni időző tagjai tiszteletére ebédet adott. Az elhangzott pohárköszöntők során elsőnek a kultuszminiszter szólott, aki utalt arra a rokonszenvre, amely a magyar és bolgár nép között fennáll és amely a kölcsönös együttérzésen és megbecsülésen alapul. Hálával emlékezett meg ezután arról, hogy annak idején a bolgár nemzet oly meleg szeretettel karolta fel a nemzet külföldről emigrált nagyjait, köztük Kossuth Lajost. Utána Pop Vaszilov, a bolgár kultuszminiszternek külföldi osztályának főnöke mondott pohárköszöntőt, majd Dacsiló Oszunov, aki a bolgár képzőművészeti kiállítás megrendezésében oroszlan részt vállalt.

Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter pohárköszöntőjében utalt többek között arra, hogy a

Nemzeti Szalonban kiállított művek elhozták hozzánk a bolgár nép egész lelkét.

— A bolgár nép olyan nemzeti lelket mutat — mondotta a miniszter, — amelyben kölcsönösség állapítható meg a magyar nép lelkületével.

Beszéde után poharát emelte a bolgár cár egészségére, a budapesti bolgár követ és felesége egészségére és a bolgár nemzet boldogulására.

Pop Vaszilov pohárköszöntőjében rámutatott többek között arra, hogy a Szófiában aláírt és Budapesten ratifikált egyezmény megalozta az eredményt a kölcsönös kapcsolatok további kibővítése érdekében. Bizik abban, hogy amilyen örömmel hozták Budapestre műveiket a bolgár művészek, éppen olyan örömmel vesznek majd részt a magyar képzőművészek a szófiai kiállításon. Poharát a Kormányzó Ur Ófőméltósága egészségére, a vitéz magyar nemzet jövő boldogulására és a kultuszminiszter egészségére ültette.

Szinyei-Merse kultuszminiszter beszéde a Diákszövetség finn ünnepélyén

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Diákszövetség finn ünnepséget rendezett a Kalevala megjelenésének évfordulója alkalmából. A magyar és finn Himnusz elhangzása után a finn követ mondott magyar nyelvű beszédet, majd Szinyei-Merse

Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter mondotta el ünnepi beszédét. Hangoztatta, hogy a finn népnek a kereszténység felvétele előtti történelméből mit sem tudnánk, ha a finn nép megemlékezik a Kalevala époszait és össze nem gyűjti azokat. A mi-

niszter részletesen és nagy elismeréssel méltatta a Kalevala jelentőségét, majd hangoztatta, hogy a magyar nemzet őszinte csodálattal kíséri a finn nemzet hősi küzdelmét szabadságáért és függetlenségéért. Finnország példát mutató hősiességéről és hazaszeretetről tesz tanubizonyságot.

Ezután arról beszélt a miniszter, hogy a magyar ifjúságnak is össze kell gyűjtenie nemzeti múltunk hagyományait és azok tapasztalatait az örök magyarság törvényei szerint használni fel a magyar jövő érdekében.

SPANYOLORSZÁG, OLASZORSZÁG ÉS FRANCIAORSZÁG IS LEMONDOTT PEKINGI KIVÁLTSÁGAIRÓL

Sanghai, március 23.

A Domei iroda jelentése szerint Olaszország, Franciaország és Spanyolország nagykövetei közölték, hogy kormányaik lemondanak a pekingi követségi negyedben élvezett kiváltságokról és jogait átshármaztatják a nemzeti kínai kormányra. A nankingi külügyminiszter ezzel kapcsolatban megbeszéléseket folytatott az említett három ország követeivel és kilátásba helyezte, hogy további tárgyalások indulnak konkrét kérdések megvitatása tárgyában.

Nagy japán siker a Kinában

Tokió, március 23.

A japán haderőnek a csungkingi csapatok ellen folytatott hoppei és kvangsi harca nagy sikerrel járt. A kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy az ellenségnek 26.500 halott, 10.000 sebesült és 26.300 fogoly a vesztesége. A japán hadsereg a többek között 106 könnyű tüzérségi löveget, 503 könnyű és nehéz géppuskát, 17.600 páncélost, valamint 827 lovat zsákmányolt. A japán veszteség ezzel szemben 192 halott.

A JAPÁN CSÁSZÁR FOGADTA A BURMAI KÖZIGAZGATÁSI TANÁCS KÜLDÖTTSGÉT

Tokió, március 23.

Mint a Domei Iroda jelenti, a japán császár kihallgatáson fogadta a burmai közigazgatási tanácsnak Tokióban időző elnökét és tagjait. Ugyancsak kihallgatáson fogadta a császár a vezérkar főnökét, a hadügyminisztert. Este Tozso miniszterelnök adott ebédet a burmai küldöttség tiszteletére.

A nagyvilágból

A török nagy nemzetgyűlés hétfőn ülést tartott.

Portugáliában tekintettel a készletek elégtelen voltára bevezetik a kenyérgabonamagvak és a húsfélék adagolását.

Az angol tengernagyi hivatal beismerte a „Lightning” nevű brit romboló elsüllyedését.

Helsinki és Tallin ellen az utóbbi napokban megélénkült a szovjet légitévékenység. A legutóbbi Helsinki elleni légitámadás alkalmával ugyszólván egész éjjel működésben volt a finn légvédelem. Az ellenséges gépek jórészt elűzték, a többiek romboló és gyújtóbombákat dobtak le, amelyek tüzeket és épületkárokat okoztak.

A kanadai Szent Lőrinc folyón a német tengeralattjárók olyan mértékben veszélyeztetik a hajózást, hogy a hajóforgalmat teljesen beszüntették.

Davis angol képviselő az alsóházban nagy beszédben támadta az angol tengernagyi hivatal tehetetlenségét a német tengeralattjárókkal szemben és kijelentette, hogy a hajókaravánrendszer elavult és nem megfelelő, viszont a tengernagyi hivatal nem tud új módszerekről gondoskodni. A hajóelsüllyesztéseket azért nem hozzák nyilvánosságra, mert ez bebizonyítaná a tengernagyi hivatal teljes tehetetlenségét.

Isztanbulba finn gazdasági küldöttség érkezett, amelynek elnöke kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy dohány, nyersanyagok és textilneműek szállításáról fognak tárgyalni.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

A horvát falu hivatásrendje

(STUD) A horvát usztasa mozgalommal kapcsolatban a hivatásrendek szervezetén belül a Poglavnik megalkotta a horvát kiscgazdák szervezetének szabályzatát. Ezt a szabályzatot a Hrvatski Narod 1943 február 6-i száma közli. A között rendelkezések szerint az egész szervezet székhelye Zágráb és a szervezetnek működési köre kiterjed Horvátországnak egész területére. A horvát kisbirtokosok szervezete jogi személynek tekintendő, úgy közjogilag, mint magánjogilag. A szervezetnek a célja, az ahhoz tartozók anyagi jólétének minden irányú fejlesztése, különösen gazdasági, társadalmi és szakkérdésekben a szervezet tagjainak felvilágosítása és nevelése. A szervezet ezt a feladatát a következő eszközökkel igyekszik elérni: 1. Közreműködés az usztasa-mozgalom szervezeteiben; 2. a horvát falu lakóinak erkölcsi, népi, szakszerű és kulturális nevelése; 3. közvetlen közreműködés, a horvát falu előnyeit szolgáló minden irányban; 4. olyan intézkedéseknek javaslata és végrehajtása, amelyek a horvát falu szociális, gazdasági, vagyoni, szakszerű és nevelési előrehaladásához szükségesek; 5. a horvát falvak lakóinak ily irányú előterjesztésének egybefoglalása és megfelelő szervekhez való juttatása; 6. a horvát falvakra vonatkozó törvényes rendelkezéseknek, szabályoknak, utasításoknak magyarázata és végrehajtása; 7. a kiscgazdák életének és a falu fejlődési feltételeinek tanulmányozása; 8. a kiscgazdák jogainak és a horvát kulturának fenntartása és kifejlesztése; 9. a mai kultúra vívmányainak a horvát falu szolgálatába állítása; 10. a kormány felvilágosító és nevelő munkájának előmozdítása és ellenőrzése; 11. a szervezet feltételeinek megvalósítását szolgáló szerveknek létesítése; 12. a szervezet keretében mindazon társadalmi kapcsolatoknak az egyesítése, amelyeknek célja a falu érdekeinek képviselete és támogatása; 13. kiscgazda szövetségek létesítésénél, megszervezésénél és újraszervezésénél a szükséges utmutatásoknak megadása és a szövetkezeti gondolat terjesztése; 14. a horvát falvak egymásközötti érintkezésében a kölcsönös megértés feltételeinek biztosítása; 15. a horvát falusi lakosság érdekeinek képviselete, ha ennek szüksége mutatkozik; 16. bizonyítékoknak és igazolványoknak kiadása állami és önkormányzati szervezetek részére, olyan kérdésekben, amelyekben a szervezet véleménye irányadó; 17. arra való törekvés, hogy a horvát falu lakói könnyítésekben részesüljenek és szükségleteik lehetőleg kielégíthessenek; 18. a horvát kiscgazda helyzetére és életszükségleteire befolyással bíró körülményeknek és jelenségeknek egybegyűjtése és rendszerezése. A szervezet tagjai az összes horvát kiscgazdák, valamint olyan egyesületek, amelyeknek célja a falu érdekeinek képviselete és támogatása. Horvát

gazdáknak tekintendő

minden személy, aki a horvát kiscgazda ház keretén belül kiscgazda életet folytat és a földműveléssel kapcsolatos foglalkozást űz. A horvát kiscgazdaház nemcsak a kiscgazda családból áll, hanem azokból a személyekből is, akik nem tartoznak ugyan a családba, de akik a közös kiscgazda munkákban a családdal együtt dolgoznak. A kiscgazdaházat annak feje képviselet: ennek a feladata, hogy a házon belül a közös munkában a békét és összhangot biztosítsa. A kiscgazdaháznak azok a hozzátartozói, akik ideiglenesen elhagyják a falut, a ház tagjainak tekintendők akkor is, ha távollmaradásuk nem tart tovább öt esztendőnél és ha ez alatt a kiscgazdaházzal kapcsolatban maradtak. Ha a távollét öt évnél tovább tart, úgy ebben az esetben is tovább tarthat a távollmaradónak hozzátartozása a kiscgazdaházhoz, feltéve, hogy az illető az összeköttetést a házzal továbbra sem szakította meg és a háznak a feje ezt a körülményt a falu-közösség vezetőjével közölte. Ellenkező esetben a faluközösség vezetője az illetőt a házközösség tagjai közül törli. Egy horvát falunak a keretén belül, az összes kiscgazdaházak egy horvát kiscgazdaközösséget alkotnak. Ennek a közösségnek az élén áll a faluvezető. Ő falunak a képviselője. A kerületi biztosnak a javaslataira, a megyei biztos nevezi ki.

Faluvezető

csak az lehet, aki a faluban az egyik kiscgazdaház tagja, nagykorú, nős és az összes köz- és magánjogok birtokában van. A horvát kiscgazdaközösség kötelessége a falu általános érdekeit képviselni, va-

gyonát igazgatni, az antiszociális tüneteket kiküszöbölni és eltüntetni, a falu szegényeiről és elhagyott betegeiről gondoskodni, a nevelésre szoruló gyermekekkel rendelkező özvegyeket támogatni, a gyermekek nevelésében az iskolával együttműködni, a régi jó erkölcsöket, a nemzeti viseletet és a horvát kulturának összes tényezőit fenntartani és kifejleszteni, a horvát kiscgazdaszövetség céljait megvalósítani és a kiscgazdaközösség törzskönyvét vezetni. A kiscgazdaközösség szervei: a faluvezető és a kiscgazdaházak házifőjének a gyűlekezete. Ennek a gyűlekezetenek a faluvezető elnöke alatt, havonta legalább egyszer össze kell jönnie. Az egyes falusi kiscgazdaközösségek egyesülnek egy járási közösségbe. Ennek az élén áll a járásvezető és a szervezetnek a legfőbb szerve, a szervezeti vezető. Ezt a szervezeti vezetőt a Poglavnik nevezi ki és menti fel. Segéd szervei a megyei biztosok, a kerületi biztosok, a járási közösség vezetője és a horvát kiscgazdaközösségek vezetői. A szervezetnek a működési eszközei: rendes tagdíjbevételek, az állami költségvetés részéről a szervezet kiadásaira fordított összegek, a tagok önkéntes járuléka, a felosztott faluközösségek vagyona, a szervezeti vagyonnak a jövedelmei, valamint egyéb bevételek és ajándékok. A szervezeti tagoknak a kötelessége a szervezet munkájában, szellemi és vagyoni képességükhöz képest, közreműködni. Ennek fejében a szervezetet megillető mindenféle jogosítványt élveznek. A tagok és a szervezet tisztviselői részéről a rájuk szabott kötelességeknek nem teljesítése és a szervezeti szabályzat előírásainak a meg-

Magyar hősök

Unfeláldozó hősiességével tüntette ki magát a Don-menti harcok során Törteli Sándor egyik gyalogezredünk géppuskás rajparancsnoka.

1942 szeptember 17-én délután rendkívül heves tüzelőkészítés után megtámadta honvédeink állásait az ellenség. A szovjet gránátjai, valamint aknavető lövedékek Törteli tizedes rajának csaknem minden emberét megsebesítette. Emberei közül már csak két lövész maradt, akik azonban nem tudták kellőképpen kezelni a géppuskát. Bár maga Törteli tizedes is löbb sebből vérzett már ekkor is az ellenség is veszedelmesen megközelítette a géppuskát, erejének végső megfeszítésével odakuszott az egyik gépfegyverhez és közvetlen közelből nyitotta meg tüzét a rohamzó bolsevistákra. Beavatkozásával el is döntötte a harc sorsát. Az ellenség nagyon véres veszteségeket szenvedett, majd fejvesztett menekülésbe kezdett.

A hősielkü tizedes mindemellett tovább is az első vonalban maradt, hogy megvárja a helyzet végleges megszilárdulását. E közben újabb súlyos sebet kapott, amittől eszméletét veszítve szállították hátra a kötőzölyhöz. Unfeláldozó magatartásának köszönhető az ellenség elhárításának teljes sikere.

sértése, külön erre hivatott fegyverbírószágnak különleges rendelkezései szerint kerül elbírálás alá. (PEKI)

Miniszteri rendelet a vágómarhák igénybevételéről

Megállapítják, hogy egy-egy törvényhatóság területén hány vágóállatot kell igénybe venni

A Budapesti Közlöny március 20-iki számában megjelent 310.000/1943. K. M. számú közléstől a vágómarhák igénybevételéről intézkedik. Eszerint a közléstől a vágómarhák igénybevételéről a földművelésügyi miniszterrel egyetértve megállapítja, hogy egy-egy törvényhatóság területén hány darab vágóállatot kell igénybe venni.

Az igénybevétel kizárólag Budapest és még néhány hussal rosszul ellátott város részére történik és nem foglalja magában az egyes törvényhatósági terület szükségletét. A helyi szükségletéről külön gondoskodás történik.

A vármegye alispánja arányosan osztja fel a községek között a beszolgáltatandó állatokat.

A kivétel és igénybevétel után a gazdáknak az igénybevett állatok járatlevelét be kell szolgáltatni és a jószágot csak a Magyar Állattértekészítő Szövetkezetenek vagy megbízottjának adhatja el. Ha 90 napon belül a zár alá helyezett állatot nem veszik át, akkor azzal a gazda újból szabadon rendelkezik, addig azonban az állatot köteles gondosan eltartani. Joga van a gazdáknak az igénybevett vágóállatot a szövetkezettől megjelölt állomásra közvetlenül is elszállítani és e célból több ugyanazon községben lakó gazda együttesen szállíthat, de ugyancsak az Állattértekészítő Szövetkezet számára.

A HELYI SZÜKSÉGLET ELLÁTÁSA

A helyi közfogyasztás biztosítására az alispán felterjesztést intézhet a közléstől a földművelésügyi miniszterhez, aki megengedheti, hogy a kijelölt kereskedők, vagy iparosok a zár alá nem vett állatokból a törvényhatóság területén vásárolhassanak.

A rendelet kimondja, hogy a zár alá vett vágóállatot, ha a gazda az átadást megtagadná, vagy e körül mulasztást követne el, karhatalommal is ki lehet kényszeríteni.

MENTESSÉG A ZÁR ALÁ VÉTEL ALÓL

A zárlat, illetve igénybevétel alól mentesek a köz- és magántenyésztés céljára szolgáló tenyészbikák, törzskönyvelt és ellenőrzött tenyész állatok és ezeknek törzskönyvelésre alkalmas utódai, a fajtajellegnek megfelelő jöminőségű tenyészszűzök, az állami juttatások során kiosztott tenyészállatok, a hasas, borjas és fejős tehén-

a gazdaságban nélkülözhetetlen igás ökör, továbbá 2 jármozott tehén ott, ahol az állattartó egyéb erre alkalmas igás állat hiányában teheneit ingatlanának műveléséhez igavonásra is használja, végül mentes az igénybevétel alól egy tehén, ha az állattulajdonosnak több tehene nincs. Az igénybevétel április 1-től kezdődik.

Megkezdődnek a felvételek a magyar vöröskereszt két éves hivatásos ápolónőképző iskolájában

A Magyar Vöröskereszt szeretettel hívja és várja iskolájába azokat a 18-ik évüket már betöltött és a 30-akat még át nem lépett leányokat, akik elhivatásuknak a legelőisebb és legemberbarátságos munkát választják.

A Vöröskereszt hivatásos ápolónőképző iskolájába felvételre jelentkezhetnek azok a leányok, akik a fent említett korhatároknak megfelelnek, 4 középiskolai végzettséggel bírnak és magyar állam polgárok. Természetesen szükséges a komoly rátermettség is és hivatásérzés.

A két tanév alatt a tanuló a betegápolás minden ágában teljes kiképzést nyer és sikeres vizsga esetén állami érvényű ápolónői oklevelet kap.

A tanuló évek alatt az iskolában bentlakás kötelező, miért is a tanuló a kiképzés két év alatt ellátásának és tandíjának megtérítéseként havi 35 pengő tandíjat fizet. Ezért ellátásán és kiképzésén kívül az első év végén teljes vöröskeresztes ápolónői egyenruházatot kap. A Magyar Vöröskereszt a tandíjat csak egészen kivételes esetekben pl. katona gyermeke, különös rátermettség esetén engedni el.

Az ápolónői iskolát végzettek a zárt köteleket alkotó vörös kereszt ápolónői kar tagjaivá válnak és róluk mindenkor a Magyar Vöröskereszt gondoskodik. Az iskola elvégzése tehát mindenképpen biztos elhelyezést és megélhetést jelent. Az iskola befejezte után a vöröskeresztes ápolónő azonnal állásba kerül és attól a pillanattól fizetése a szolgálati éveinek megfelelően emelkedik. 39 éves szolgálat után 350 pengő nyugdíjat kap.

Felvételi részleteket illetően felvilágosítást a Magyar Vöröskereszt Délvidéki Kirendeltsége, Újvidék készségesen ad, kártyák azonban lehetőleg a személyes megjelölést.

2500 pengőt jövedelmezett a zöldkeresztes tarka est

Fáradhatatlan és kitartó munka eredménye a szép anyagi siker

Tegnap számában a Délvidék röviden már beszámolt a zöldkeresztes tarka estről, amely kitűnően sikerült, az erkölcsi, mint anyagi tekintetben.

A Zöldkereszt áldásos munkáját a felszabadulás óta Zombor szegény asprétege már tapasztalta. A Zöldkereszt munkáját a szociális gondozás társadalmi háttérének tekinthetjük. Mindenhol ott van a segítő kéz, a megértés, ahol erre szükség mutatkozik. Zomborban felállították a bölcsődét, amely már meg is kezdte munkáját. Ezenkívül a Zöldkereszt a délvidéki községekben és falvakban napközi otthonokat állít fel és szülőotthonokat szervez.

Zomborban a Zöldkereszt élén agilis vezetőség áll, amely nem kímélve munkát és fáradságot állandóan dolgozik a szociális gondozás terén.

Ezt célozta a szombaton és vasárnap megtartott jótékony célú előadást is, amelynek sikere érdekében Zombor egész társadalmá megmozdult.

A Zöldkereszt vezetőségének minden tagja kivette részét a munkából. A szűkebbkörű női bizottság állította fel a büffét, amelyhez vitéz dr. Bajsay Ernőné 440 pengővel járult hozzá. Különös elismerés illeti meg a hölgyek közül

dr. Deák Béláné elnököt és dr. Kuczai Jánosné a szociális bizottság elnökét.

Az előadást röviden már beszámoltunk.

A kitűnő műsort Lily Pál dr. főispáni titkár állította össze nagy szakértelemmel.

Az előadás tiszta jövedelme 2500 pengő, amelyet a bölcsőde javára fordítanak.

Kulturházak létesülnek a magyar tanyavilágban

Biztosítani kell a szegény emberek önellátását — Közgyűlést tartott Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága kedden tartotta közgyűlését Deák Leó dr. főispán elnöklésével. A közgyűlés iránt nem nagy érdeklődés nyilvánult meg, a bizottsági tagok csak kis számban jelentek meg azon.

A Hiszekegy elmondása után az alispán évnegyedes jelentéséhez elsőnek Vámos János országgyűlési képviselő szólt hozzá. A jelentést elfogadta, majd kérte, hogy a vármegye anyagi támogatásban részesítse a hivatásos szintársulatokat. Krémer Gyula szintársulatának támogatására huszezer pengő megszavazását kérte.

Indítványát a vármegye közgyűlésének legközelebbi tárgyszorozatába iktatják.

Szabó Szabolcsy Dusan nyugalmazott alispán, felsőházi tag a zugafojalom káros hatásától és a közlelmezés nehézségeiről beszélt. Steuer György dr. nyugalmazott, államtitkár örömmel üdvözölte az árvízvédelem terén tett intézkedéseket. Beszéde során kijelentette, hogy önellátást kell biztosítani a szegény embereknek.

Elfogadta a közgyűlés Falcione Sándor föld-birtokos által felajánlott telket, amelyre, a háboru vége után két évre a vármegye köteles felépíteni a zombori muzeumot.

A vármegye elhatározta, hogy Nép és Családvédelmi bizottságot alakít. A bizottságnak a vármegye községeiben tanácsadói működnek majd és ezek informálják a központot.

A Honvéd Ludovika Akadémián és a hadapródiskolán a vármegye alapítványt létesít 2370 pengő összeggel. A Györfly István féle kollegium segélyezésére 5000 pengőt szavaztak meg. Az összeférhetetlenségi bizottságba ötven tagot választottak. A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap részére 5000 pengő segélyt szavaztak meg.

Magyarokánizán három kulturházat létesítenek. Egyet Völgyes kap, egyet Oromhegyes és egyet Adorján. A kulturházak céljára 15 ezer pengő segélyt szavazott meg a vármegye.

Súlyos au ószerencsétlenséget okozott a tömlőrepedés

A gépkocsi nekirohant a fának, három utasát kórházba szállították

Zombor közelében kedden délelben súlyos autószerencsétlenség történt. Egy idegen rendszámú autó Kerényről teljes sebességgel hajtott a zombori országúton. A város közelében tömlőrepedés következtében a kocsi megingott, a sofőr elvesztette uralmát a gép felett és az teljes sebességgel neki-

rohant az egyik utsalí fának.

A szerencsétlenség következtében a gépkocsi három utasa, két férfi, s egy nő, súlyos sérüléseket szenvedett. Mindháromukat beszállították a kórházba.

Nagyszabásu lisztcsempésztést lepleztek le Szabadkán

Letartóztatták Ivics Antal malomtulajdonost, aki feketén vagonszámra szállította a lisztet

Szabadkáról jelentik: Rendkívül nagyszabásu, országos viszonylatban is párhátrító közlelési visszaélést lepleztek le a szabadkai csendőrség. A nyomozás során kiderült, hogy Szabadkáról vagonszámra küldötték lisztet a megengedettnél jóval magasabb áron az ország különböző fekete piacaira, különösen pedig a Felvidékre. A visszaéléssel kapcsolatban letartóztatták Ivics Antal 36 éves szabadkai malomtulajdonost, aki vagonszámra vásárolta a búzát 50-70 pengős métermázsánkénti áron. A feketén

bevásárolt búzát azután titokban megőrölte és a kenyér lisztet 100, a nulláslisztet pedig 200 pengős métermázsánkénti áron adta tovább a fekete piac vásárlóinak. Ivicsen kívül még öt személyt tartóztattak le, többek között a malom főkönyvelőjét is. Ivics szabályos könyvelést vezetett a fekete üzletekről, így sikerült megállapítani vevőinek névsorát is. A nagyszabásu közlelési visszaélés ügyében számos újabb letartóztatás várható. A nyomozás széles területre terjed ki.

A Délvidéki Szépművészeti Céh kiállítása Budapesten

A délvidéki festők és képzőművészek most rendezték meg első ízben kollektív kiállításukat a fővárosban. A kiállításnak nagy visszhangja volt sajtóköri körökben. A kiállítás védnökségét Krámer Gyula, a DMKSz elnöke, felsőházi tag vállalta.

A megnyitáson megjelent Homonnay Tivadar, Budapest főpolgármestere is, aki elragadtatással fejezte ki az anyag felett.

A festők közül a kiállításra a következők vesznek részt: Ács József, Balázs G. Árpád, Csávosi Sándor, Diósszegi Balázs, Emánuel Béla, Eredy Sándor, Gábor Zoltán, Gyelmis Lukács, Hagyk István, Hangya András, Jakobsits János, Oláh Sándor, Petrich Katalin, Rrzsicska Pál, Szabó György és Szervánszky Jenő.

A szobrászok közül kiállítottak: Baranyi Károly, Bezeredy Lajos, Zentai Tóth István és Sz. Veszely Ilona.

A kiállítás március 26-án zárul.

Titokzatos gyilkosság Ujvidéken

Baltával agyonverték egy szlovákiai zsidó nőt

Ujvidékről jelentik: Kedden délelőtt borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságot lepleztek le Ujvidéken. A Bélyd utca 5. számú házában első emeletén szobájában holtan találták Hirschfeld Elza szlovákiai zsidó nőt.

Hirschfeld Elza már hosszabb ideje tartózkodik Ujvidéken. A rendőrség kiutasította és az ezt kézbesítő végzést pár nappal ezelőtt kellett volna átvennie. A kézbesítő azonban hiába kopogott az ajtaján, Hirschfeld Elza nem jelentkezett.

A kézbesítő jelentette az esetet a rendőrségnek. Azt hitték eleinte, hogy a nő megszökött Ujvidékről és ezért elrendelték, hogy törjék fel szobája ajtaját.

Kedden délelőtt 11 órakor egy rendőr jelent meg a lakásán és az ajtót feltörte. Amikor belépett a szobába, megdöbbenő látvány fogadta.

A leány a földön fektött, körülötte nagy vértócsa, s mellette egy véres balta.

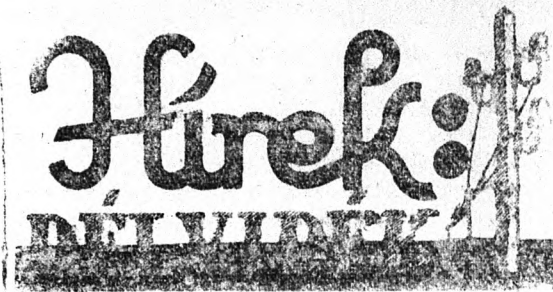
A lakást átkutatták, de nyomot nem találtak, s nem tudták megállapítani, hogyan történt a gyilkosság.

Valószínű, hogy a tettes ismerte a leányt, aki fogadta lakásán. Hogy a gyilkosságot mi előzte meg, azt nem tudták megállapítani. A lakásban dulakodás nyomát sem találták. Azt sem tudták megállapítani, hogy rablógyilkosságnak, vagy bosszu művének áldozata-e a leány.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettes kézrekerítésére. Szakértők megállapítása szerint a gyilkosságot vasárnap követték el.

Az a helyes közigazgatás, amely a mezőgazdasági kérdések megoldását elsősorú feladatának tekinti

A Duna-Tisza-övi Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési szakosztálya a legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott a vármegye és a mezőgazdaság szerepével és a közigazgatásnak a gazdasági életbe bekapcsolódásával. A gyűlésen megjelent Batha Pál miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztályának főnöke is, aki felszólalásában különös fontosságúnak tartotta, hogy a közigazgatás a földművelésügyi kormányzatot az állattenyésztést fejlesztő munkájában támogassa, mert ezzel egyúttal az ország népességének nemzeti többségét jelentő részét emeli és boldogítja. Az alföldi vármegyék részére példaképpel hozta fel Dunántul hirneves állattenyésztő alispánjait, főszolgabíráit és közigazgatásait, rámutatva azok áldást hozó munkájára és megállapította, hogy az a helyes közigazgatás, amely a mezőgazdasági kérdések megoldását elsősorú feladatának tartja.

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentleky Kornél utca 12. Tel.: 331. — **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Angyal Jókai tér.

Ezüstkalászos gazdákat avatnak Magyarokanizsán. A magyarokanizsai téli gazdasági tanfolyam záróvizsgáját március 25-ikén délelőtt 11 órai kezdettel tartják meg. Azokat, akik a tanfolyamot sikerrel elvégezték ezüstkalászos gazdákká avatták.

Bajmoki hírek. Keller Erzsébet három kisleány füléből játszadozás közben kiakasztotta aranyfüggőjüket, s a függőket eladta Heuduska Sándorné Straus Teréz ékszerésznek. Keller Erzsébet ellen feljelentést tettek rablás miatt. Hauduskáné ellen pedig orgazdaság miatt indult eljárás. — A csendőrség a kunbajai vasútállomáson tettenérte Pénzek János és felesége szül. Szabó Matild bajmoki lakosokat, amint 35 kilogramm szalonnát akartak Budapestre csempészni. Kihallgatásukkor azt vallották, hogy a szalonnát Beck Mátyás bajmoki hentesből vásárolták kilogrammonként 8 pengőért. A csendőrség a szalonnát lefoglalta, Pénzesék ellen pedig megette a feljelentést.

Lelkigyakorlatok Kúta. A Szociális Missziótársulat kúti szervezete meghívására lelkiigyakorlatos konferenciát tartott Szentiványi Béla a Piarista rend főkörmányzója.

Garay Béla harminc éves színészi jubileuma Szabadkán. Garay Béla harmincéves színészi jubileuma alkalmából vasárnap este fél 8 órai kezdettel műsoros estét rendeztek a Nép körben. Szereplők a kisebbségi magyar színjátszás, a Nép kör színészgárdájának erősségei voltak: Raczkó Ilonka, B. Török Margit, Bujdosó Rózi, Kőteles Klári, Garay Lili, Palencsár Józsefné, Köhalmi Pál és Füstös Ferenc.

221 tagja van a Bácskossuthfalva és Vidéke Ipartestületnek. Bácskossuthfalva és Vidéke Ipartestület most tartotta közgyűlését, amelyen a hatóságok képviselőiben megjelent Csorja Zoltán főjegyző is. A Hiszekegy elmondása után Hajdu István elnök nyitotta meg a gyűlést. Az elnöki jelentés szerint az Ipartestületnek 221 tagja van. Az év folyamán 5 új iparos váltott ki iparendélyt, míg 3 lemondott iparendélyéről. Az elmúlt évben 669 ügyiratot intézett el a testület. Megalakították a tanonc vizsgáztató bizottságot is, amely már meg is kezdte működését. A számvizsgáló bizottság jelentése szerint a bevétel összege 4564.23 pengő volt, míg a kiadás 4294.34 pengő. Ezután Schumacher jegyző felolvasta a költségvetést, amelyet teljes egészében elfogadott a közgyűlés. Az 1943. évre a tagsági díjakat öt emelkedő csoportban állapították meg. A közgyűlés befejezésekor dr. Lengyel a háborús anyaggyártásról tartott előadást.

Az idén ünnepli Szabadka mint kamarai város 200 éves jubileumát. Szabadka város törvényhatóságának kisgyűlésén fontos tárgyként szerepelt a város 200 éves évfordulójának ünneplési programja is. A város fényes ünnepségek keretében készül megülni a 200 éves jubileumot.

Adai műkedvelők Péterrévén. Vasárnap, március 28-án a Szociális Misszió meghívására az adai Iparosolvasókör műkedvelő gárdája — a Legényegylet nagytermében előadja „Vedd le a kalapod a honvéd előtt” című katonadarabot. A szindarab tiszta jóvedelmét az Országos Vőroskeresztnek adják.

Beomlott egy irországi börtön fala — kilenc halott, tizenhét sebesült. Genfből jelentik: Waterford irországi városka fogházának több emeletnyi fala beomlott és maga alá temette a környező házakat. Eddig 9 halottat és 17 sebesültet szedtek ki a romok alól.

Miért félnek sokan a bagolytól? Sok ember hátán borzogatva fut végig a hideg, ha véletlenül bagoly kerül eléjük és vesélig ható tekintetével mindenfelé kíséri őket, akár előtte akár mögött állanak. Pedig nem is volna olyan rossz bagolyféle jenni. A bagoly ugyanis hátrafelé is teljes fordulatot képes csinálni fejével, mégse török ki a nyaka. A természet így kárpótolja azért, hogy a szemét viszont egyáltalán semmilyen irányban nem tudja forgatni. (TEK)

Párnatölték gyékényszörpöl. A Buvár márciusi száma írja. A gyékény buzogánya megérese után apró, szőrös terméskékre esik szét. Ez a szőrözlet olyan lágy, mint a vatta. Kötődően lehet vele párnát tölni, paplant készíteni stb., különösen alkalmas erre tollal keverve. Állati szőrökkel keverve nemezzé dolgozható fel. Egy magyar feltaláló íalak hőszigetelésére használja fel a gyékényszörpöt. Különösen beválk a „vi” ud-házak szigetelésére: sem áthúlni, sem átforrósodni nem engedi a falakat és a hangot is tompítja.

Milyen mélyre sülyed a hajó? Szakkörök véleménye szerint az elsüllyesztett hajó egyre nagyobb sebességgel halad a tenger mélye felé, ahol laposra nyomódva elmerül a fenék iszapjában. Milyen erő nyomja össze a hatalmas acélhajót? A vízben ezer méter mélyre alsüllyedő hajót a fellette levő óriási víztömeg már 100 atmoszféra erővel nyomja. Nem csoda tehát, ha 5—6000 méterrel szünter formátlan tömeggé laposodik össze a büszke csatahajó. (TEK)

Megépítik a harmadik tengeralatti alagutat Japánban. Miután a két legnagyobb japán sziget tengeralatti vasúti alagutal kötötték össze, most a japán vasutügyi minisztérium hasonló alagut építését tervezi Honshu és Hokkaido szigetek között is. Hatta vasutügyi miniszter a parlamentben kijelentette, hogy az alagut építését katonai és gazdasági szempontok egyaránt szükségessé teszik.

Autó-párbaj. Maryland amerikai államban nemrég különös párbajt vívott hat fiatalember. Fegyverül az autót választották. Hárman-hárman egy-egy autóra ültek és teljes sebességgel egymásba rohantak. A párbaj eredménye az lett, hogy a két vezető szörnyethalt, a párbaj többi négy résztvevője súlyos sebesülten került kórházba. Felépülésük után letartóztatták őket.

Martinique-sziget lakóit ki akarják űzegetni az amerikaiak. Washingtonból jelentik: Sumner Weller államtitkár a sajtóértekezleten kijelentette, hogy az amerikai csapatok északafrikai partraszállása óta az Egyesült Államok beszüntették az élelmiszerszállítást Martinique szigetére. Általános az a benyomás, hogy Robert tengernagy, a sziget főbiztosa „nem teljesen” működik együtt az Egyesült Államokkal.

Milyen messze van tőlünk a nap? Érdekes összehasonlítást olvastunk egy berlini lapban arról, hogy milyen messze van földünk a nap. Ha valaki repülőgéppel akarja a napba utazni, akkor óránként 200 kilométeres sebességgel haladva kerék 85 évig tartana az útja. A fény ugyanezt a távolságot 8 perc alatt teszi meg. (TEK)

Baja ifjusági csapata csütörtökön a pécsieket látja vendégül. Baja ifjusági válogatott csapata csütörtökön a pécsi ifjusági labdarúgókat látja vendégül. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Milyen színi az égbolt? Kevesen tudják, hogy a derűs égbolt nem is olyan világos. Minél magasabbra emelkedünk, annál sötétebb a levegő. 8.500 méterrel a föld felett halványkék a légtör színe, 11.000 méter magasban sötétkék, 13.000 métertől kezdve egyre sötétebb lila, végül 22.000 métermagasan már teljesen fekete. Aki nem hiszi, nézze meg... (TEK)

Az óvóhely a mai háborús időkben egyre jobban időszerű. Erről a kérdéssel írt érdekes tanulmányt Förster Rezső székesfővárosi főmérnök a Buvár most megjelent márciusi számában. Ezenkívül cikket írtak még: Wagner János Bogarak csigavadászatán, Schweitzer József Tavaszi sáfrány, Bene Lajos Modern népvándorlás, Balogh István Nomád pásztorok és Homonnay Nándor Szalonkahuzás címen. Küldi ki kell emelnünk Keszler Hubert élénk tollal írt cikkét, melyben a bihari buvópatakok és barlangok újabb részleteinek feltáráról nyújt színes képet. A számos érdekes cikk mellett eleven rovatok képek és rajzok díszítik a szépkiállítású folyóiratot. A Buvár a Frankia-Társulat kiadásában és Cavallier József szerkesztésében havonta jelenik meg.

Érdekes apróságok

A kínaiak az ujszülötteket nem ruhátlanul mérik meg, hanem ruhástól teszik őket mérlegre, sőt számológépet és írószereket, azaz tust és ecsetet is helyeznek melléjük. A ruha azt a kívánságot fejezi ki, hogy az új polgárnak mindig legyen felültenivalója, a számológép a vagyont és a jólét, az írószerszám pedig az okosság és ügyesség jelvénye.

A „derült égből lecsapó villám” kifejezés egy régi görög mondának köszönheti eredetét. Pheidias görög szobrász Zeusz aranyból és elefántcsontból készült óriásszobrának felavatása alkalmával látható jelet kért az Istentől megelégedésének kifejezésére, mire Zeusz a szobor előtt álló fálba „a derült égből villámot bocsátott”, anélkül, hogy az értékes edényben valami kárt is tett volna.

Augustus császár, aki uglátszik sokat a dott arra, hogy a cirkuszi játékok közönség-illendő külsővel jelenjék meg, a személyes vendégeinek tekintett cirkuszlátogatókat abban a kedvezményben részesítette, hogy a belépőjei felmutatása ellenében a császári borbélyokká ingyen borotválthatták meg magukat.

A paraj, vagy népszerűbb nevén „spenót” a téli hónapok legkedveltebb vitamín-szolgáltatója, csak a 15. században, mégpedig Arabiából került Európába. Arab neve „lsfinag” melyből a spanyol „espinaca” és a német „spinat” közvetítésével alakult ki mai magyar neve.

Európa legrégebbi országátára a spanyol portugál határ, mely 1668 óta semmi eltolódást sem szenvedett.

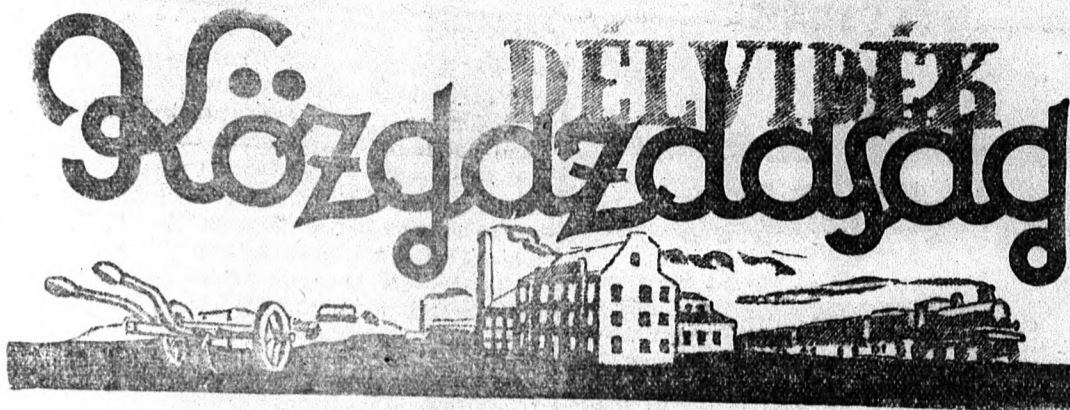
A kínai képirás nemcsak nehéz, hanem sokévezredes tapasztalati bölcsességet és humort is megőrzött. A „háziasság” képe egy tető alatt lévő disznót, a „hallgatóság” jele egy ajtót és fület ábrázol. A régi kínaiak azonban az asztonyokkal uglátszik meglehetősen rossz tapasztalatokat szereztek: két egymás mellett álló asztony civakodást, három asszony pedig pletykálkodást jelent a kínai képirásban.

A hinduk olyanfoku neveltelenségnek tartják a rosszkezd elárulását, hogy arra az esetre, ha mégsem sikerülne leküzdenie, házukban külön szobát tartanak fenn rossz kedvű kitombolására. Ez a krodhagarának, a rossz kedvű szobájának nevezett szoba legtöbbször még a gazdagok európai módra berendezett lakásaiból sem hiányzik. (MN)

Corvinra változtatta nevét az Ujverbászi CSE

Ujverbászról jelentik: Az UCSE vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett Hauslohner Béla igazgató elnökléte alatt. A Hiszekegy elmondása után Hauslohner elnök megnyitójában üdvözölte a megjelenteket.

Varga Ferenc titkár beszámolójából kitűnt, hogy a csapat helyzete nem reménytelen és némi erősitással és néhány győzelemmel még szép közép-helyezést is elérhet. Riegel Jakab pénztárnok jelentése szerint az egyesület anyagi helyzete ktelezítő és némi készpénzzel is rendelkezik. Az új alapszabályok letárgyalása és elfogadásával kapcsolatban felvetették az egyesület új elnevezésének kérdését is és rövid tanácskozás után megállapodtak az UCSE-nek Ujverbászi »Corvin» Sport Egyesület elnevezésében. A felmentvények megadása és a régi vezetőség lemondása után a következő új vezetőséget választották: Diszelnök: Szentpéteri György vezérigazgató, elnök: Hauslohner Béla igazgató, alelnök: König Ferenc cégvezető, labdarúgószakosztályvezető-alelnök: Csákvári Zoltán, I. titkár: Varga Ferenc, II. titkár: Gschweng Szilárd, pénztárnok: Riegel Jakab. Felügyelő bizottság: Kiss Tibor, dr. Szirmai Károly, Skoda Rudolf. Ügyész: dr. Szepessy István. Orvosok: dr. Bolz Ádám és dr. Kleindl János. Választmány: Feőcze Sándor, Kiss András, Csehi Antal, Fornbach Jakab, Boross Pál, vitéz Nagy István. Póttagok: Seőesik János, dr. Weimann Károly, Tóthorgosi Dezső, Járasi Lajos és Eiler Péter.

Leventéink a háborús gazdálkodás szolgálatában

A háboru okozta nyersanyaghiány a belső front katonái, a leventék számára is sokoldalú kötelezettséget ír elő, amelynek végrehajtása általános nemzetgazdasági érdek.

A Levente Gazdasági Szövetkezők Központja, amely átfogó szervezetével az egész országot behálózza, az idején esztendőre is széleskörű munkaprogramot állított össze a milliós leventetábor tagjai számára. Még az év elején megszervezte az idején olajcsatát, amelynek előző évi sikere biztositókat jelent az idején még nagyobb eredményre. Ingyenes vetőmagot kapnak a leventék. A természetett napraforgó átvételi alapára előreláthatólag a jelenleg érvényes 50 pengő lesz, 100 kg-ként ab feladóállomás vagonba rakva. Egyénileg és csoportosan termelhetnek a leventék, minden esetben nagyszerűen megtalálják számításukat. A központ országos viszonylatban intézi az egész olajcsata szervezési munkáját.

A másik nagyfontosságú mozgalom a gumihulladékgyűjtés, a harmadik a gyógynövények gyűjtése.

A következő gazdasági vonatkozású mozgalom a cukorcirok, illetve mézcirok termesztése, amely-

nek munkájával a közellátási minisztérium a leventéket bízta meg. Hatalmas szervezettel megindult a nemzeti önellátás egyik újabb ugyancsak fontos anyaga, az emberi haj és az állati szőrök gyűjtése is. Az emberi haj gyűjtésére az iparügyi miniszter adott engedélyt. A helységeket körzetekre osztják, lakosságelszám és borbélyműhelyek szerint. Az összegyűjtött hajat a leventék a helybeli Levente Gazdasági Szövetkezőknek adják le. Az emberi hajért kg-ként 3 pengőt kap a levente.

Ime egy része annak a sokoldalú munkának, amelyet a leventefiúság mostanában, megértve az idők és körülmények szavát, a háborús gazdálkodás szolgálatában, nagy lelkesedéssel és eredményesen végez.

Egyébként, mint a Levente Hírközpont jelenti, az országos termelés fokozása érdekében a leventék országos parancsnoka rendelkezésére azokon a helyeken, ahol a tavaszi érdekei feltétlenül megkívánják, a leventekiképzést a mezőgazdasággal foglalkozó leventék számára május 1-ig szüneteltethetik. Ahol a kiképzés szüneteltetésének szükségessége május 1. utáni időben is fennáll, ott a hadtest leventeparancsnokok intézkedhetnek.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei Rendelettervezet az áruk számlázása és vételárának feltüntetéséről tárgyában

Az áruk számlázásáról és vételárának feltüntetéséről a 29.100/1940. K. K. M. sz. rendelet intézkedik, amely a Budapesti Közlöny 1940. évi április 4-i számában jelent meg. A rendelet kihirdetése után a kereskedelmi és iparkamarák felszólalására a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 38.561. 1940. sz. közzétételével a másodfokú iparhatóságokat arra utasította, hogy a 29.100/1940. K. K. M. sz. rendeletnek az áruszámlázásra és a raktáron levő áruk árának feltüntetésére vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását további utasításig ellenőrizni nem kell, a rendelkezések tehát csupán a kirakatba kitett áruk árának feltüntetésére, továbbá az élelmiszerek összesített árjegyzékének az üzlethelyiségben való kiakasztására vonatkozó részeit kellett a gyakorlatban végrehajtani és ellenőrizni. Ezzel az intézkedéssel egyidejűleg megindult a munka a rendelettervezet átadása iránt. Az új rendelettervezet még 1941 évi november 25-én a kereskedelmi minisztériumban tartott értekezleten beszélték meg a kamarák, s a rendelettervezetre vonatkozó észrevételeiket úgy szóban, mint írásban előadták. Ezek figyelembevételével készült el az új rendelettervezet, amelyet véleményadás végett a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kamarának megküldött és egyben közölte azt, hogy március hó 23-án délután 6 órakor a minisztériumban tartandó értekezleten a rendelettervezetet szóbelileg is megtárgyalja.

A rendelettervezet 1. §-a szerint az a kereskedő, illetőleg iparos, aki árut az illető áru továbbeladásával vagy feldolgozásával foglalkozó kereskedőnek, illetőleg iparosnak elad, köteles a vevőnek számlát vagy jegyzéket kiszolgáltatni. Ha készpénzfizetés ellenében történt eladásnál az eladói ár 200 pengőt nem halad meg, számlát vagy jegyzéket csak a vevő kifejezett kívánására köteles az eladó kiszolgáltatni. A rendelettervezet a továbbiakban a számla köteleit írja körül, majd kimondja, hogy a számlaadási kötelezettség alól mentesek a szilvzkészítő, söröző, ígégyártó és sütőipari termékek, a tej és tejtermékek, ásványvíz, faszén és élesztő eladása, valamint szénásvány, vendéglátó ipari üzemek részére történt eladása.

A rendelettervezet 2. §-a szerint az a keres-

kedő, illetőleg iparos, aki árut akár közvetlen fogyasztásra, akár továbbeladásra árusít, köteles:

a) az elárusítás céljára szolgáló üzlethelyiségében, illetőleg árusító helyén levő árukat az eladási ár megjelölésével ellátni;

b) a kirakatban elhelyezett áruk eladási árát feltüntetni. Nagykereskedő a kirakatban elhelyezett áruk eladási árát feltüntetni nem köteles. A demigrosszista csak a fogyasztói árat köteles feltüntetni.

Az ármejelölés kötelezettsége nem vonatkozik az iparos által megrendelésre készített, átalakított, javított, vagy egyébként megmunkált árukra, nem vonatkozik a fényüzési forgalmi adó alá eső árukra.

Az áruk eladási árát magán az árun vagy annak burkolatán, az áruhoz, illetőleg annak burkolatához rögzített függőjeggyel vagy más alkalmas módon kell megjelölni. Az egymás mellé helyezett vagy tartályba helyezett azonos minőségű árukat árucsoportonként közös ármejelöléssel is el szabad látni. Ha az iparos (kereskedő) árjegyzékkel rendelkezik, amelyből a raktári szám vagy egyéb ismertető jel alapján az eladási ár megállapítható, az iparos (kereskedő) csak az áru raktári számát, illetőleg ezt az ismertetőt jelent köteles az árun feltüntetni.

Az eladási ár feltüntetésének kötelezettsége nem vonatkozik a következő iparágakra, illetőleg szakmákra:

A malomiparra, a fűrészüzemekre, a furnirokat, lemezeket, ládákat és fagyapot előállító üzemekre; az épületfa, építőanyag és tüzelőanyag kereskedésekre; az órásiparra, ötvösiparra, ékszerkereskedésekre, kézimunkakereskedésekre, virágkereskedésekre, készbőrkereskedésekre, nyersbőrkereskedésekre, piperekereskedésekre, a rádiókereskedésekre a rádióalkatrészek tekintetében; az üveg-, porcelán- és kerámiakereskedésekre; a villamossági cikk kereskedésekre, a villanyszerelési cikkek tekintetében, a vasárukereskedésekre és a gépalkatrészkereskedésekre.

Ha az előbbi bekezdésben nem említett kereskedő vagy iparos olyan árut is tart üzlethelyiségében, amelynek árusítása az előbbi bekezdésben említett kereskedelmi vagy ipari szakma valamelyi-

kének köréhez tartozik, ezt az árut az ármejelölésre egyébként kötelezett kereskedő, illetőleg iparos sem tartozik ármejelöléssel ellátni.

A rendelettervezetet a kamara belkereskedelmi szakcsoportja hétfőn, március 22-én délután értekezleten tárgyalta le.

MINDEN CIPÉSZ ÉS CSIZMADIA IPAROS MŰHELYÉBEN KI KELL FÜGGESZTENI AZ ÚJ JAVITÁSI ÁRJEJYZÉKET

A m. kir. közellátásügyi miniszter, mint ismeretes, a kereskedelmi és iparkamarához intézett leiratával a cipész és csizmadiaipari javítási munkák legmagasabb vállalási árait összegezőleg újabb megállapította.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a kapott rendelkezésnek megfelelően az új javítási árakat hivatalos árjegyzék formájában kinyomatta és azokat valamennyi ipartestületnek megküldötte.

Tekintettel arra, hogy a m. kir. közellátásügyi miniszter rendelkezése értelmében az új árjegyzéket minden cipész és csizmadia iparos műhelyében ki kell függeszteni, a szegedi kereskedelmi és iparkamara nyomatékosan felhívja az érdeelt cipész és csizmadia iparosokat, hogy az új javítási árjegyzéket ipartestületüknel haladéktalanul szerezzék be és függeszték ki.

Fonlos rendeletek

BE KELL JELENTENI A LUCERNA- ÉS LÓHEREMAGKÉSZLETEKET

A földművelésügyi miniszter a hivatalos, lapvasárnapi számában kiadott rendeletével a lucerna- és lóheremagkészletek kötelező bejelentését rendelte el. A lucernamagot és lóheremagot akkor kell bejelenteni, ha az egy személy birtokában levő mennyiség külön-külön 100 kilót meghalad. Nemcsak az említett mértéket meghaladó mennyiség bejelentése kötelező, hanem az egész készleté. A bejelentési kötelezettség nemcsak az 1941/42. gazdasági évben termelt, hanem az előző évekből származó magvakra is kiterjed. A bejelentést 8 napon belül, postán, ajánlva a Növénytermelési Hivatalhoz (IV., Horthy István-körút 2.) kell beküldeni. A rendelet kiadására azért volt szükség, mert a lucerna- és lóheremagból jelentkező szükséglet nem lehetett teljesen kielégíteni s így szükségessé vált a helyzet tisztázása. A kiadandó intézkedések a gazdák vetőmagszükségletének fedezésére szükséges mennyiségeket nem fogják érinteni.

SZABÁLYOZTÁK A PAPIRASZTALKENDŐGYÁRTÁSÁT

A hivatalos lap vasárnapi számában megjelent iparügyi miniszteri rendelet szerint papirosasztalkendőt (papirosabroszt) csak az Ipari Anyaghivatal külön engedélye alapján és a rendelet mellékletében meghatározott nyerspapírból szabad előállítani.

FEL KELL AJÁNLANI AZ ÁLLATI SZŐRÖKET

A szőr- és szaruanyagok forgalmáról megjelent iparügyi miniszteri rendelet szerint nyersmarhaszört, lószört, sertésszört, kecskeszört és kutyaszört, továbbá marhaszarvat csak a Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Rt. és ennek bizományosai, valamint a nyersbőr vásárlására jogosult kereskedők, továbbá olyan kereskedők vásárolhatnak, akiknek erre az Ipari Anyaghivatal engedélyt ad. A fentemlített szőröket az iparosok kötelesek a fenti vállalatnak vételre felajánlani. A levágot állat bőréből tilos a szarvat levágni, azt a nyersbőrrel együtt kell átadni a vásárlásra jogosult kereskedőknek.

ÚJBÓL SZABÁLYOZTÁK A BENZIN FORGALMÁT

A vasárnap megjelent rendelet szerint kereskedő vagy nagyban fogyasztó nem motorhajtásra szolgáló tiszta benzinfélékből, adózott gázolajfajtákból és motorikus célra szolgáló benzinszesz-keverékből (motalkóból) egy nap-tári hónapra legfeljebb annak a mennyiségnek 50%-át vásárolhatja meg, amely mennyiséget az illető cikkből 1941 megfelelő hónapjában továbbadott, illetőleg felhasználott.

A BOROTVASZAPPAN ÚJ ÁRA

A közellátásügyi miniszter a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent rendeletével a 60 grammos gyártási súlyu, papírba csomagolt rudborotvaszappan legmagasabb fogyasztói árát az ország egész területén 84 fillérben a 70 grammos gyártási súlyu kocka-borotvaszappan árát 58 fillérben állapította meg.

SPORT

A MOVE ZTK vasárnapi játéka

A Zombori MOVE TK vasárnapi játékaival kellemesen lepte meg a zombori közönséget. Ilyen szép és eredményes játékot — bátran mondhatjuk, már évek óta nem nyújtott egy zombori csapat sem. Igaz, az ellenfél nem nyújtott valami „nagy” játékot, ez azonban semmivel sem alacsonyítja a csapat teljesítményét, mivel valószínűleg ép a zombori csapat nagyszerű játéka akadályozta meg a vendégeket abban, hogy erősebb ellenállást tanúsítsanak. Mezőkövácsháza ilyen nagyarányú vereséget nem szenvedett el egy ellenféltől sem, sőt egy héttel ezelőtt 3:1-re verte a kitűnő „Bácskát”.

A zombori csapatban egy-két kivétellel minden egyes játékos tudásának javát adta, de nem ez volt a döntő körülmény, amely ezt a szép játékot és eredményt hozta, hanem inkább a kiváló taktikai felkészültség és a pompás összjáték. Minden labda embernek lett adva s elvesztett labda alig volt.

Mrvicsinnak nem volt sok dolga, de ami volt azt nem a legbiztosabban intézte el, egy kissé bizonytalan volt s már az első percben a vendégek majdnem gólt értek el az ő hibájából. Később is volt egy néhány bizonytalan fogása.

Ujházi volt a védelem őszlopa. Nagyszerűen állta meg helyét s rajta az ellenfél csak egyetlen egyszer ment keresztül. Különben a tőle megszokott kitűnő játékot nyújtotta. Meltó társa volt Mócs is, aki remélhetőleg nagyon jól bevált, jobban mint közép fedezet, habár ebben a szerepben is nagyon jó.

Gunic is nagyon jól játszott. Szereléseit biztosan, fejjátéka jó s leadásai is pontosak voltak. A közelharcból majdnem mindig mint győztes került ki. Kanyó a közép fedezet helyén egyike volt a legjobbaknak. Minden tekintetben kiváló játékot nyújtott. Ez a hely felel meg legjobban neki és itt jut kifejezésre minden tudása a legjobban. Ő volt a mezőny legjobb embere. Albert is nagyon jól játszott. Habár a közelharcból kivonta magát, de ezt helyre hozta „mérnöki” pontos leadásaival. Egyetlen hibája, hogy ha az ellenfél keresztül megy rajta, azt nem üldözi tovább, hanem megáll.

A kitűnő csapatban Peszt játéka szembetűnően gyenge volt, de nem is iparkodott. Volt ugyan egy néhány szép beadása, de ez igazán nem volt nehéz, mert mindig kitűnő labdákat kapott. Ő volt az egyetlen játékos a csapatban, aki sokszor „kihagyott” s ha a labdát nem kapta pontosan a lábára, nem törekedett azt megfogni. Mezőkövácsháza ellen ennek nem volt ugyan semmi komolyabb következménye, azonban egy erősebb csapat ellen káros következményei lehetnek az ilyen nemtörődöm játéknak.

Dombovics is a gyengébb csatárok közé tartozott. Nem sikerült neki ugyszólván semmi, ha-

bár nagyon is iparkodott és nagyon szorgalmas volt. Ugyilátszik nincs még edzésben. Khün tipikus áttörő közép csatár. Nagyon gyors és ha jó labdát kap, játszva hagyja el a védelmet és kitöréseit veszélyes lövésekkel fejezi be, melyek nagyrészt sikerültek is. Weisz volt egyike a legjobb csatároknak, nagyon jól illeszkedett be a csapatba, jó labdákat osztogatott mind a két oldalra, cselezései ügyesek, csak sokszor akkor is használja őket, mikor arra szükség nincs

Szakcsoportokat alakított a ZSE

A Zombori SE ujonnan megválasztott tisztikara hétfőn este tartotta meg első ülését, amelyen igen fontos határozatokat hoztak. Megalakították az egyes szakcsoportokat és megválasztották azok vezetőit. Az új vezetőség komoly munkát kíván nyújtani, s ha terveiket végre is hajtják, kilátás van rá, hogy az egyesület ismét azt a szerepet fogja betölteni, ami olyan jó nevet szerez neki.

Megalakították a következő szakosztályokat:

Személyi bizottság: elnök: v. dr. Savanya Ferenc, tagok: Balassa István, Börszt Henrik, Gróf József, Kaich Béla, Schäffer Ferenc, vádló: dr. Papp Imre, póttagok: László István, Raics János és Vidákovits István.

Fegyelmi bizottság: elnök: Dr. Margalits Ede, tagok: Dr. Grocsics Jenő, Kovalovszky József, Köröm Béla, Sulyok József, Dr. Vukovich Gerő, vádló: Dr. Léderer Dezső, póttagok: Burnácz Dénes, Máry József és Walter József.

Társadalmi szakosztály: elnök: Dr. Lieli Pál, tagok: Balassa István, Börszt Henrik, Galántai Győző, Dr. Grocsics Jenő, Köröm Béla, Dr. Kühner Béla, Krebsz János, Magyar István, Raics Imre, Raics János, Resch Ferenc, Sulyok József, Vörös

— talán a közönség szórakoztatására. Igaz azonban az is, hogy amikor a csapat már biztos a győzelemben, meg is engedheti magának ezt. Széll balszélső játékát nézni élmény volt. Minden tekintetben kiváló játékot nyújtott. Minden labdát kihasznál, lefutásai villámgyorsak, beadásai nagyon jók, lövései pedig nagyon veszélyesek. Mind a két gól amit rugott, mesteri teljesítmény volt. Ő volt a csapat lelke, az ő lendületes játéka szinte húzta a csapatot magával. A nagy gólarányú győzelem főleg az ő érdeme.

A zöldek végre magukra találtak és ha így folytatják, még a tavaszi gyenge szereplés után is nagyon jó helyezést érhetnek el. Bebizonyították, hogy szorgalmas, kitartó munkával s főleg összetartással lehet csak is eredményes munkát végezni a labdarugás terén.

László, Dr. Vukovich Gerő, póttagok: László István és Schlotzer József.

Labdarugó szakosztály sport bizottsága: Vezető: Dr. Grocsics Jenő, intéző: Balassa István, kapitány: Kovács István, szertáros: Mayer Béla, edző: Lukács Béla, tagok: Börszt Henrik, Galántai Győző, Kovalovszky József, Magyar István, Nuszpl Ernő, Raics Imre, Sulyok János, Walter József, póttagok: Fernbach Antal és Raics János.

Úszó szakosztály sport bizottsága: Vezető: Gróf József, intéző: Schäffer Ferenc, kapitány: Csávossy Árpád, tagok: Börszt Henrik, Galántai Győző, Kovalovszky József, Magyar István, Nuszpl Ernő, Raics Imre, Sulyok János, Walter József, póttagok: Fernbach Antal és Raics János.

Áttétikai és tenisz szakcsoport sport bizottsága: Vezető: Dr. Margalits Ede, intéző: Parcselich Károly, kapitány: Lehnert István, tagok: Csávossy Árpád, dr. Kontsek Ferenc, dr. Lieli Pál, dr. Papp Imre, dr. Siegmund Konstantin, Sulyok József és Walter József, póttagok: Raics Imre és Sulyok János.

A labdarugó szakcsoport sport bizottsága szerdán este 8 órakor a Polgári Kaszinóban tartja meg első értekezését, amelyen fontos határozatokat hoz.

NB. II. csapat Zomborban

Csütörtökön a szabadkai Vasutas játszik Zomborban

Csütörtökön, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a Szabadkai Vasutas AK Zomborban vasutas banoki mérkőzést játszik a zombori vasutasokkal.

Az eredmény nem kétséges, a két osztálylyal előkelőbb, kulturáltabb szabadkaiak részére nem lesz nehéz ellenfél a zombori csapat, máris a továbbjutottak figyelmével lehetik a következő ellenfelüket. De Számolniok kell azazal a küzdősport termélt jelenséggel, hogy a neves ellenfél a másikban is hatalmas küzdeni akarást, tudása legjavát képes elővarázsolni és ezért a zomboriaktól jó hírűkhöz méltó eredményt várunk.

A vasutas tavaszi rajta meglepetésszámba menően igen jól sikerült, két NB. III. csapattal döntetlenül végzett, a harmadikat simán verte otthonában, de a három csoporttársát, legutóbb a jánosalmaitakat is, sikerült legyőznie.

Ha a csütörtök ezt a szép győzelmi sorozatot meg is szakítja, ez a tavaszi „mult” kötelez és ha a játékosok szívük minden lelkesedésével át tudják érezni a mérkőzés hirtelen jelentőségét, úgy még a vereségük eredménye is dicsőségessé válhatik.

A mérkőzés 3/4 órakor kezdődik a városi sporttelepen. Előmérkőzést a ZSE vegyes csapata a MÁV II. csapatával játszik.

széljek még Cicelyvel is néhány szót, mielőtt elbucszunk...

XXII. FEJEZET.
EGYEDUL.

Vagy két héttel később Henderson Ker, mielőtt elutazott, újra ájtott az udvarházba. Shirley fáradtan és sápadtan ült a dolgozószobájában, kéziratának a lapjait rendezgetve.

— Hallgass reám, Jack — mondta Ker. — Hagyj itt mindent, még egyszer mondom és gyere velem. Cicelyvel együtt. Ha már nem akarsz Chicagóba menni, legalább Londonig s onnan Liverpoolba kísérjetelek el. Látom, hogy fáradt vagy, szükséged van néhány napi vakációra. Természetesen az én vendégeim lennétek.

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Nem kell kerékpár-gumi többé. Hernvó-talpas kerék kapható, kerékpárhoz, nagyban és kicsinyben. Suhajda Dezsőnél, Zombor, Vitéz utca 15, magyarországi vezérképviselő. a-3232-f

Eladó péküzlet és műhelyberendezés, mely áll kenyérsütőgéppel, kifli keverő, morzsasűrítő és egy krumpli nyomóból. Érdeklődni: Sesevits Péternél Zombor, Kalap utca 2. a-3233-1

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék részére

— De én nem adom ám! — mondta Cicely. Ker mosolygott és megvonta a vállát.

— Akkor hát maradjatok itt — mondta Ker és szivarra gyújtott. Cicely kiment a szobából. Az öregur odafordult Jack felé.

— Átmegyek Chicagóba, Jack — mondta.

A fiatalember arca elborult.

— Hiányozni fog nekünk.

— Hát még nekem hogyan fogtok ti hiányozni Annyira, hogy sokáig nem is maradok, ha nem muszáj. Csakhogy sürgős dolgom akadt odaát. A Repps-villát azonban minden esetre megtartom. Hanem... mondd csak, Jack, nem lenne kedvetek velem jönni? Örülnék neki.

— Én is — mondta Jack, — de lehetetlen. Én nem utazhatom el. Utnőm kell a vasat, míg meleg, itt az ideje, hogy végre komolyan hozzállásak a munkámhoz. Végre sikert szeretnék látni a sok próbálkozás után. Ha pedig valami sikerül, nekem itt kell lennem, hogy el ne szalasszam az alkalmas pillanatot.

Ker felállt.

— Nem erőltettek, fiam. Ha itt kell maradnod, persze, Cicely sem jönne el a viláért sem... boldogság nekem az, hogy benneteket ilyen boldognak látalak együtt. És... fiam, azt a régi félelmet elfelejtetted már? Nem érezted többé, mióta, az esküvőtök előtt néhány héttel, itt találtalak, olyan feldúlt idegállapotban?

— Egy pillanatig sem volt semmi bajom azóta, hála akkori kedvességének — felelte Jack hálásan. — Ugy emlékszem vissza reá, mint kínos lidércnyomásra. Nem is szeretek reagondolni mostani boldogságomban... mert hogy Cicely milyen boldoggá tesz, azt nem lehet ki mondani. Hanem... ugy-e, nem marad sokáig?

— Oh, nem. Egy hónap mulva visszajövök, vagy talán még hamarabb is. Majd irunk egymásnak. Remélem is, hogy rendszeresen értesítést küldtök mindenről. Ha valami baj találna lenni, amitől Isten óvjon, azonnal jövök vissza. Amig azonban tudom, hogy szeretitek egymást, nem aggodom különösebben. Hadd be-